

DRAUGAS

PERIODICALS
April 10, 2003
Vol. LXXXIV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, BALANDIS - APRIL 10, 2003

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-09-03

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 70
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Rytiniuose Amerikos valstijose lietuviška veikla labai gyvai reiškiasi.
2 psl.

Kuriam diktatoriui dabar ateis eilė — vedamasis; Lietuva neribotų verslo galimybių kraštas; šią vasarą Vilniuje vyks verslo forumas.
3 psl.

Kančių ir vilties knygos sutiktuves; Detroit LB apylinkės susirinkimas.
4 psl.

Vilniaus Žemutinės pilies rūmai; Tiriama KGB veikla.
5 psl.

Girdėsime Violetą Urmaną; dviejų knygų sutiktuves ruošiamos šį savaitgalį Čikagoje; Švč. M. Marijos Gimimo parapijos mokykla.
6 psl.

Sportas

* Lietuvos futbolo rinktinės sėkmė per Europos čempionato atrankos rungtynes su Vokietijos ir Škotijos rinktinėmis pagaliau atkreipė ir valstybės politikų dėmesį. Seimo pirmininko Artūro Paulausko, kuris laisvalaikį mėgsta žaisti futbolą, sumanymu buvo surengtas susitikimas su Lietuvos futbolo federacijos (LFF) ir rinktinės vadovais. „Aš labai suinteresuotas, kad Lietuvoje atsirastų europinio lygio futbolas“, pabrėžė Seimo vadovas.

* Žemyno krepšinio čempionato finalinės varžybos laikinojoje sostinėje — tik miras. Jei Kaunas iki 2007 m. ir pasistatys naują 10,000 žiūrovų talpinančią areną, surengti Europos vyrų krepšinio čempionato finalo varžybas gali sutrukdėti tai, kad mieste per mažai viešbučių ir kambarių, kad juose sutilptų sportininkai ir žiūrovai.

Naujausios žinios

* Vilniaus miesto meru savivaldybės tarybos nariai išrinko buvusį Vilniaus apskrities vedėtininką, socialdemokratą Gediminą Paviržį.

* Kaunui tikriausiai vadovaus centristas, jo pavaduotojai siūlomi liberalas, konservatorius ir krikščionis demokratas.

* Lietuvos ir Izraelio žydų bendruomenės valstybė sugrąžins dar 46 totoras.

* Ispanija žada atidaryti ambasada Vilniuje.

* Vyriausybė ir žemdirbiai susitarė panaikinti minimalias pieno supirkimo kainas.

* Teisėsaugininkai sulaukė nusikaltimų įtariama Kauno nusikaltimo pasaulio autoriteto Henriko Dakto („Henytės“) sūnų.

* Donsiausias prezidentinės kampanijos rėmėjas gaus Lietuvos pilietybę išimties tvarka.

Humanitarinei misijai Persijos įlankos regione pasirengę Lietuvos savanoriai trečiadienio rytą išvyko iš Lietuvos. Trys karo medikai ir dešimt logistikos specialistų Lietuvos kariuomenės oro pajėgų lėktuvu „AN 26“ iš Šiaulių oro uosto išskraidinti į Vokietiją. Iš čia į misijos vietą lietuvių keliaus jau JAV pareigūnų paskirtu lėktuvu. Vienas Lietuvos karo medikas į tarptautinę misiją išskrido praėjusios savaitės pabaigoje. Šiuo metu Kuait'e jis derina lietuvių medikų darbo detales. Lietuvos pasiuntinių misija krizės regione gali trukti iki 6 mėnesių.

Kauno įmonė „Justima“ uždirba iš karo Irake

Vilnius, balandžio 9 d. (BNS) — Kauno drabužių gamybos bendrovė „Justima“ pajuto naudingą karo Irake įtaką — šiuo metu maždaug pusė bendrovės gamybos tenka kariuomenės reikiams, didžioji tokios produkcijos dalis eksportuojama.

„Dabar gaminame sudėtingą produkciją dviejų užsienio valstybių — ES ir NATO narių — užsakymu. Vienai siuvame kostiumus, skirtus apsaugoti nuo branduolinio, cheminio ir bakterinio pavojaus. Kitai — tiekiamė jūreivių paradinės uniformas“, dienraščiui „Verslo

žinios“ sakė „Justimos“ direktorė Aida Zigmantavičienė. Pasak jos, prie kostiumų Kaune siuvamos etiketės su įrašais arabų kalba.

Šiuo metu kariuomenės tikslams skirta eksportuojama produkcija sudaro apie pusę „Justimos“ gamybos. Šiemet per pirmus du mėnesius, palyginti su 2002-ųjų tuo pačiu laikotarpiu, „Justimos“ apyvarta išaugo 48 procentais.

Kauno susivienijimo SBA valdoma bendrovė ir anksčiau siuvo drabužius Lietuvos kariuomenei užsakymu, tačiau tokią veiklą nesiekė 5 proc. „Justimos“ apyvartos.

„Justima“ yra ne vienintelė Lietuvos aprangos ir tekstilės įmonė, uždirbanti iš karo Irake.

Vilniaus bendrovė „Skalmantas“ dėl su karu susijusių užsakymų papildomai įdarbino apie 50 žmonių.

Ministras nušalino policijos generalinį komisarą

Vilnius, balandžio 9 d. (BNS) — Vidaus reikalų ministras Juozas Bernatoniš trečiadienį laikinai nušalino policijos generalinį komisarą Vytautą Grigaravičių ir į šias pareigas laikinai paskyrė ligšiolinį generalinio komisaro pavaduotoją Vytautą Navicką.

Trečiadienio popietę kalbintas V. Grigaravičius teigė apie nušalinimą nuo pareigų girdėjęs tik gandas. „Jokio dogmų pasirengimo, gegužės pradžioje bus bandoma kopti į Everestą.“

Ekspedicijoje „Everestas“ — 8848m aukščiausia pasaulio kalnų pasiryžęs įveikti lietuvis iš Tibeto informavo, kad ekspedicijos reikalai tvarkomi pagal planą. „Turėjome daug problemų su krovinių siuntiniais, bent 5 valandas derinome kainas su agentūra, operatoriumi“, prisižino S. Vilius.

Be to, alpinistams iškilo problemų dėl Kinijos vizų, dėl to į Tibetą jie išvyko diena vėliau nei planavo, o vienas ekspedicijos narys dėl neaiškių priežasčių į Tibetą iš viso nebuvo įleistas.

Nukelta į 5 psl.

Karas Irake. Įvykiai ir faktai

Parenta, remiantis Reuters, AFP, Interfax, AP, BNS, CNN žinių agentūrų pranešimais

* JAV tankai trečiadienį popiet įvažiavo į patį Bagdadą centrą, kur didžiulio žiedo viduryje stovi Saddam Hussein statula. Jūrų pestininkus pasitiko dešimtys žurnalistų, gyvenančių šalia esančiame „Palestine“ viešbutyje, į kurį dar vakar pataikius kitoje Tigro pakrantėje stovėjusio JAV pajėgų tanko sviediniu, žuvo du operatoriai. Be jokio pasipriešinimo Bagdado centrą pasiekė kariai atrodė įsitęmę. Nors kai kurie pro atidarytus šarvuotųjų liukus išlindę pestininkai šypsojosi, tačiau kiti, nepaleidami iš rankų automatų,

pro žiūronus stebėjo aplinkinius namus, juose ieškodami pasislėpusių snaperių.

* JAV prezidentas George W. Bush yra įkvėptas „labai geros“ pažangos kovos veiksmuose Irake, bet išspėja, kad karas dar nesibaigia, pranešė Baltųjų rūmų administracijos atstovas.

* JAV vadovaujamos pajėgos trečiadienį užėmė Bagdado centrą. JAV viceprezidentas Dick Cheney sakė, kad artėja Saddam Hussein režimo žlugimas, tačiau niekas negali tiksliai pasakyti, kada pasibaigs karas Irake.

* Jaunimo minia Bagdado centre mojavo naujomis Irako vėliavomis. Vėliavos spalva liko ta pati, tik išnyko užrašas „Nera kito Dievo, tik Alachas“, o centre pavaizduota spindulius sklaidžianti saulė. Gatvėse galima buvo išvysti tik paaučius ir jaunus vyrus.

Verčiamas Saddam Hussein paminklas Bagdado centre.

Televizijos korespondentas pranešė, kad moterys, seneliai ir vaikai kol kas bijo išeiti iš namų. Jo nuomone, daugelis irakiečių džiaugiasi Saddam Hussein režimo žlugimu, bet ne užsienio kariuomenės atėjimu.

* JAV kariams padėjus vietos gyventojams nuversti pačiame Bagdado centre stovėjusią Irako prezidento Saddam Hussein 6 metrų aukščio statulą, džiugaudami irakiečiai kojomis pradėjo trypti 24 metus val-

Europos Parlamentas pritarė Lietuvos stojimui į Europos Sąjungą

Strasbūras, balandžio 9 d. (BNS) — Trečiadienį Strasbūre posėdžiavę Europos Parlamento (EP) nariai pritarė Lietuvos ir kitų devynių Rytų ir Vidurio Europos valstybių prašymams tapti ES naremis.

Ši EP nuostata bus perduota Lietuvos, taip pat ES valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Tarybai ir Komisijai.

„Mes davėme aiškų ir paprastą politinį signalą — plėtros momentas atėjo ir jis yra dabar“, sakė EP pirmininkas Pat Cox.

Posėdyje Europos parlamentarų sveikinęs Europos Komisijos narys, atsakingas už ES plėtrą Gunter Verheugen sakė, kad šis parlamento balsavimas yra svarbiausias šios kadencijos parlamento sprendimas. „Šiandien jūs pakviesti nuspręsti dėl vieno svarbiausių mūsų žemynui klausimų — ar

mes 2004-ųjų gegužės 1 dieną priimsime 10 naujų narių“, sakė G. Verheugen.

Prašymą stoti į ES Lietuva pateikė 1995 m. gruodžio 8 d. „Šis prašymas yra dalis istorinio proceso, kuris užbaigė Europos padalijimą ir suvienijo pastangas demokratijos įtvirtinimui visame žemyne“, sakoma Europos Parlamentui pateiktame raporte apie valstybes kandidates.

Helsinkio viršūnių tarybos susitikime 1999 m. gruodžio 10-11 d. Lietuva kartu su dar 5 valstybėmis buvo pakviestos pradėti stojimo derybas. Derybas pradėjusi 2000 vasarį, Lietuva jas baigė praėjusių metų gruodį.

„Europos parlamentas tvirtai rėmė Lietuvos norą prisijungti prie Europos Sąjungos nuo pat jos prašymo pateikimo ir pažymėjo klausimus, kuriems reikėjo skirti ypatingą dėmesį. Per bendrą ES ir Lietu-

vos parlamentinę komisiją užsiėmė konstruktyvus dialogas su Seimu“, sakoma raporte.

Dokumente pažymima, kad Lietuva smarkiai pasistūmė į priekį ruošdamasi prisijungimui prie ES ir toliau deda visas pastangas, siekdama prisidėti narystės įsipareigojimus.

Raporte taip pat pažymima, kad pernai lapkritį ES ir Rusija pasirašė bendrą deklaraciją, kurioje įtvirtinami tranzito per Lietuvą tarp Karaliaučiaus srities ir likusios Rusijos principai. Lietuva numato taikyti tranzitu keliaujantiems Rusijos piliečiams supaprastintus keliones dokumentus.

„Reikia išvengti, kad Kaliningrado klausimai neapsunkintų Šengeno erdvės veikimo. Siekiant šio tikslo svarbu, kad visos valstybės gerbtų priimtus įsipareigojimus“, sakoma raporte.

Nukelta į 5 psl.

Kolumbijoje išlaisvintas pagrobtas lietuvis berniukas

Vilnius, balandžio 8 d. (BNS) — Kolumbijos sostinėje Bogotoje išlaisvintas prieš savaitę pagrobtas 3 metų lietuvių kilmės berniukas Vytis Karanauskas.

Kaip pranešė Kolumbiją aptarnaujantis Lietuvos ambasados Argentinoje darbuotojas, V. Karanauskas buvo išlaisvintas per Kolumbijos specialiuoju policijos pajėgų operaciją pirmaadienio vakarą. Operacijos metu sulaukty 4 pagrobėjai.

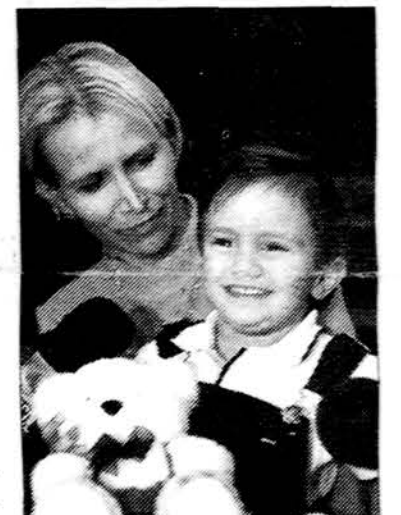
Vaiką apžiūrėję medikai pažymėjo, kad jis nesužeistas. Vietos žurnalistas žiniomis, pagrobėjai buvo perdažę vaiko plaukus, kad jis būtų sunkiau atpa-

žįstamas.

Vaiką pagrobimas visą savaitę buvo prikaustęs vietos žiniasklaidos ir gyventojų dėmesį, šimtai žmonių demonstracijose reikalavo jo išlaisvinimo.

V. Karanauskas buvo pagrobtas kaimo vietovėje prie Vilavilensijos — centrinėje Kolumbijos dalyje, 125 kilometrai į pietus nuo sostinės Bogotos. Penki ginkluoti užpuolikai su stabdė mokyklos autobusą, kuriuo Vytis keliavo su savo 4 metų seserimi ir aukle.

Vytio motina Saulė Karanauskas sakė, kad nežinomi užpuolikai už jos sūnų pareikalavo išpirkos. Nukelta į 5 psl.

Vytis Karanauskas — mamos Saulės Karanauskos glebyje.

Prezidento žmona atsisakė globoti komercinį koncertą

Vilnius, balandžio 9 d. (Elta) — Prezidento žmona Laima Paksienė atsisakė globoti koncertą „Istorija šanson stiliuje“.

L. Paksienės atstovė ryšiams su visuomene Erika Umbrasaitė sakė, kad šis sprendimas priimtas paaiškinus neetiškumą ir netinkamumą koncerto rengėjui — agentūrai „New Activ System“ elgesiu. „Koncerto rengėjai nebuvo atvirai su mumis, papiktino jų neprofesionalus požiūris į darbą, todėl buvo

atsisakyta globoti šį renginį ir paramai skirtų lėšų už koncertą dalies“, sakė L. Paksienės atstovė, detales nekomentuodavusi šio nemalonaus įvykio.

Dalis lėšų, surinktų už bišams su visuomene Erika Umbrasaitė sakė, kad šis sprendimas priimtas paaiškinus neetiškumą ir netinkamumą koncerto rengėjui — agentūrai „New Activ System“ elgesiu. „Koncerto rengėjai nebuvo atvirai su mumis, papiktino jų neprofesionalus požiūris į darbą, todėl buvo

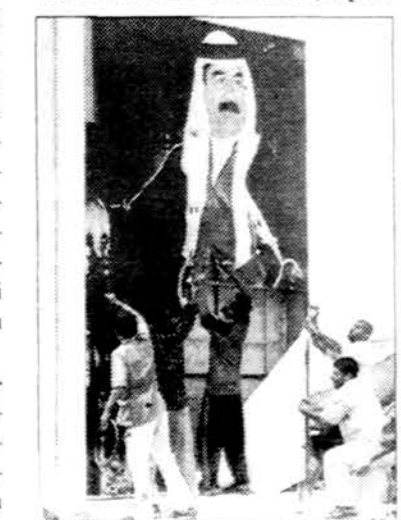
Po Lenkijoje atliktos kaulų čiulpu operacijos berniukui išsivystė komplikacija: berniuko odelė skilinėja, yra skausminga ir padengta žaizdomis, akys neišskiria ašarų, viena akimi jis beveik nemato. Nukelta į 5 psl.

Nuo gegužės vėl bus mokami nuvertėję „rubliniai“ indėliai

Nuo šių metų gegužės 5 dienos iki 500 litų nuvertėjusių rublinių indėlių atgaus 70 metų ir vyresni asmenys, šeimos, auginančios keturis ar daugiau vaikų, II grupės invalidai, nutarę vyriausybę. (BNS)

dar susidurs su įnirtingu pasipriešinimu.

* Bagdade veikiantys JAV jūrų pestininkai trečiadienį užėmė, jų žodžiais, Irako prezidento Saddam Hussein slapstosios policijos būstinę. Kaip pranešė su jūrų pestininkais į šį pastatą įėjus agentūros „Reuters“ korespondentas Sean Maguire, rytinėje Irako sostinės dalyje esanti apleista Bendrojo saugumo direktorato (BSD) būstinė Nukelta į 5 psl.

LIETUVIŲ TELKINIAI

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
MINĖJIMAS

JAV LB Rytinė Connecticut apylinkės valdyba su-ruošė Vasario 16-osios minė-jimą š.m. vasario 16 d. Minė-jimas pradėtas tos dienos rytą šv. Mišiomis Marijos Nekalto Prasidėjimo seselių vienuoly-no koplyčioje. Mišias aukojo vienuolyno kapelionas kun. Vytautas Gedvainis. Jis pa-moksle kelė pasižventimą tėvynei Lietuvai tų nepriklau-somybės skelbėjų, priminė ir kitus padėkos bei prisiminimo vertus, Lietuvos laisvės sieku-sius, dėl jos kovojusius: kny-gnešius, sukilėlius, partizanus ir kovotojus. Reikia dėkoti Aukščiausiam už Lietuvos laisvę, prašyti Jo, kad už laisvę nukentėję ir žuvę būtų laimingi žemėje ir amžinybėje. Mes turime būti pasiryžę Lietuvos laisvę, kurioje įeina ir tikėjimas, ginti ir ją naudotis, tėvynės gerovę keliant. Da-bartinė Lietuvos laisvė yra Aukščiausiojo leistas stebuk-

las, dėkime Jam.

Minėjimas vyko dienos popietę Matulaičio slaugos namų salėje (salė pasirinkta, kad galėtų minėjime dalyvau-ti namuose globojami lietu-viai). Minėjimas pradėtas da-lyvių giedotais Amerikos ir Lietuvos himnais. Matulaičio namų kapelionas kun. R. Kra-sauskas paskaitė maldą. Joje prašoma prisiminti ir pagerbti nukentėjusius bei žuvusius už Lietuvos laisvę, reikšti padėką Aukščiausiam, melsti jo malonių, kad už laisvę žuvusiems būtų suteikta amžina laimin-ga ramybė, kad tėvynėje kles-tėtų meilė, dora ir tikėjimas. Tai vykdančią stiprės tauta.

Istorikai įdomią paskai-tą, aiškiai, be ilgų išvedžioji-mų, skaitė prof. dr. Elona Vaišnienė (Marijošūtė). Pri-minė Lietuvos nepriklausomy-bės skelbėjų drąsą ir pasižven-timą tėvynei. 1918 m. Lietu-vos miestai buvo sulenkinti ir

Vasario 16-osios minėjimo programos atlikėjai Putnam, CT. Iš kairės: Elizabeth Lemkeman, solistė Jūratė Švedaitė-Waller, Regina Taunienė, Romualdas Drazdauskas, dr. Elona Marijošūtė-Vaišnienė, kun. Rapolas Krasauskas ir pirm. Vytautas Alksninis. Nuotr. I. Alksnienienė.

surusinti, Vilniuje gyveno tik apie 2 proc. lietuvių; 1990 m. aplinkui buvo bolševikų kariu-menė su šarvuotais ir valdžia komunistų rankose. Skelbėjų drąsa užkrėtė ir pažadino dau-gybę lietuvių. Jie ėjo savano-riais išvyti priešus ir ginti Lietuvos, antrą kartą rei-ka luti laisvės, nors ir žus-tant. Mūsų pareiga stiprinti lietuviuose drąsą, išlaikyti Lietuvą nepriklausoma. Tam reikia lietuvių vienybės, kurią galima ugdyti, keliant žmonių gerovę, moralę ir tikėjimą.

Dėkime nepriklausomybės skelbėjams, už tėvynės laisvę kovojusiems, prisiminkime ir gerbkime juos. Ugdykime tėvynei ir tėvynės žmonėms

meilę. Bokime pasiruošę ginti tėvyne ir jos laisvę.

Po paskaitos susirinkusieji priėmė rezoliuciją, kurią angliškai perskaitė Regina Taunienė. Rezoliucija reika-lauja, kad Lietuva būtų priim-ta į NATO ir ES (Europos Sa-jungą). Ji siunčiama JAV prezidentui, valstijos senato-riams ir vietovės atstovui.

Trumpa pertrauka ir vyko meninė programa. Solistė Jū-ratė Švedaitė-Waller, padai-navo porą lietuviškų dainų ir porą operų arijų. Gražus bal-sas ir aukšto lygio dainavimas teikė didelį malonumą klausy-tojams. Pianinu akompanavo Elizabeth Lemkeman. Vieti-niai gražiabalsiai — Vytautas

Alksninis ir Romualdas Draz-dauskas, pastarasis ir akor-deonistas — padainavo kelias populiarias dainas, prie dai-navimo prisidėjo ir keletas mi-nėjimo dalyvių. Drazdauskas akordeonu dar pagrojo porą nuotaikingų muzikos kūrinių.

Tuo baigtas programinis minėjimas, kuriam vadovavo pirm. Vytautas Alksninis. Minėjimo dalyviai pajuto vienybės jausmą, pasiryžo padėti lietuviams ir Lietuvai. LB dar-bams remti surinkta 1,030 dolerių aukų.

Minėjimas baigtas visų pabendravimu prie užkan-džiais, parengtais LB apylin-kės moterų, stalų.

Juozas Kriauciūnas

Prie šventinio stalų Bridgeport, CT, kovo 16 d. S. Sinkevičienės nuotr.

KOVO MĖNESIO RENGINIAI
CONNECTICUT APYLINKĖSE

Pavasaris žengia kupinas permainingų orų, bet tai nėra kliūtis gausybei renginių visose Connecticut apylinkėse.

Panorėje susitikti su jo ekselencija vyskupu išeivijai A. P. Baltakiu, dalyvavo jo lai-komose šv. Mišiose šv. Jurgio bažnyčioje Bridgeporte, kurios vyko kovo 16 dieną. Vyskupas pasidžiaugė gausiai susirin-kusiais lietuviams, pasakė prasmingą pamokslą apie šv. Kazimierą, susiedamas jo as-menybės dvasiškumą ir svar-bą dabartiai. Po Mišių visi susirinko į salę, kurią puošė pavasarių gėlių puokštės. Buvo galima susipažinti su Barbaros Schmidt surinkta velykinių margučių paroda. Viename salės pakraštyje bu-vo išreklamuoti ir pardavinė-jami Connecticut sporto klubo marškinėliai, ką tik pargaben-ti iš Lietuvos, kitame — įsigyti lietuviško maisto prekių, ku-rias buvo atvežę Raminta ir Tomas Nenortai. Tarp svečių buvo malonu matyti „trečio-sios bangos“ lietuvių mėgsta-mo laikraščio „Amerikos lietu-vis“ vyr. redaktorių Bronių Abrutį su žmona Sandra, at-vykusius iš Čikagos. Po pietų toje pačioje salėje vyko Bri-gedporto LB apylinkės susi-rinkimas. Jos naujas veiklus pirmininkas Laurynas Misevičius turėjo įvairių pasiūlymų šios apylinkės lietuviams.

Kovo 22 dieną Waterbury vyčiai po šv. Mišių šv. Juo-zapo bažnyčioje visus pakvietė tradiciniams pusrėčiams. Vy-čių prezidentas Linas Balsys su savo pagalbininkais tešia pirmatinių tradicijas.

Kovo 29-osios popietę Con-necticut apylinkių lietuvių susirinko į šv. Trejybės pa-rapijos bažnyčios salę paminėti karaliaus Mindaugo 750-ųjų karūnavimo metinių. Šios po-pietės svečiai, du jauni meni-ninkai iš Lietuvos — Egidijus Stancikas ir Raigardas Tautkus su grupe šventės dalyvių.

Kovo 30 dieną visi keliai vedė į New Britain, šv. Juo-zapo bažnyčios salę. Čia iš visų apylinkių galėjai sutikti savo draugus ir pažįstamus, kuriuos sukvietė tradicinis „blynų balius“. Kasmet jį ruo-šia šios parapijos choristai ir talką pasikvietė net savo na-miškius. Salėje buvo galima įsigyti įvairių rankdarbių, maisto produktų, veikė loteri-ja. Meninę dalį papuošė lietu-vių liaudies dainų pynė, kurią vedė Elzbieta Liudžiuvienė ir ilgametė choro vadovė Gera-ldine Ganzer.

Kovo 30-ąją Putnamo vie-nuolynė vyko aktorius Egi-dijaus Stanciko monospektak-lis. Kovas baigiasi, bet Conne-cticut lietuvių turi sumany-mų, naujų idėjų. Visose apy-linkėse jau numatyti renginiai.

Sigita Šimkuvienė

Karaliaus Mindaugo karūnavimo 750 m. paminėjimo programos atlikėjai — akt. Egidijus Stancikas ir dai-nininkas kompoz. Raigardas Tautkus su grupe šventės dalyvių. Alfonso Dziko nuotr.

VASARIO 16-OJI RYTŲ PAKRAŠTYJE

LAURYNAS R. MISEVIČIUS

Po visą pasaulį išsibars-čiusiems lietuviams turbūt nėra naujiena, kad be šv. Kalėdų kita nemažiau svarbi visiems mums šventė yra Lietuvos Nepriklausomybės dienos minėjimas. JAV Va-sario 16-osios proga visose lietuvių parapijose aukojamos šventinės Mišios, o šio krašto lietuvių Bendruomenė ir kitos tautinės organizacijos visuose regionuose ruošia spe-cialius renginius.

Ypatingai plačiai praėjusi mėnesį mūsų tėvynės pagrin-dinė valstybinė šventė buvo minima Amerikos rytinėje pakrantėje. Pirmieji šį „mar-štoną“ pradėjo New Britain (Connecticut valst.) lietuviai, kurie jau vasario 9 d. rytmetį rinkosi lietuviškoje šv. Andriejaus bažnyčioje. O po savaitės ir kituose Conne-cticut gausiausiai lietuvių apgyvendintuose miestuose vyko tokie minėjimai.

Turbūt didžiausias dėme-sys rytų pakraštyje orga-nizuotiems lietuvių rengi-niams teko New Yorkui — šiame didmestyje Union Cong-regational bažnyčios salėje (Queens rajone) Vasario 16-os proga vykusiam minėjime

šventinę kalbą sakė naujasis Lietuvos Respublikos Gene-ralinis konsulas New Yorke Mindaugas Butkus. Meninėje programoje dalyvavo folklori-nis ansamblis „Sodžius“ iš Connecticut sostinės Hartfor-do.

Kaimyniniame New Jer-sey Lietuvis Nepriklausomybės dienos proga vyko šven-tiniai renginiai Elizabeth ir Kearny miestuose, o pastarojo Lietuvių klube koncertavo žymus lietuvių estrados dai-nininkas Algirdas Motuza. Algirdą į JAV pakvietė New Jersey naujai atvykusių lietu-vių apylinkė. Vasario 16 d. išvakarėse jis taip pat dainavo New Yorke neseniai lietuvių atidarytame „Krezo-2“ resto-rane.

Tuo tarpu Connecticut Bridgeport ir Waterbury miestų „Lietuvos Vycių“ ir Lietuvių Bendruomenės pas-tangų dėka šoko visai neseniai Philadelphia Jaunimo sąjun-gos narių iškurtas tautinių ir pramoginių šokių ansamblis „Aušrinė“, kuriam ši Vasario 16-oji tapo istorine — vos kelis mėnesius kartu šokantis jau-nimas iš Pensilvanijos, New Jersey, New Yorko žiurovams pasirodė pirmą kartą! Taigi jauniems „Aušrinės“ šokė-

jams (vadovė — Jurgita Matu-lienė) linkime geriausios klo-ties, ir laukiame jų dažniau atvykstant į šv. Jurgio (St. George) bei šv. Juozapo (St. Joseph) lietuvių bažnyčias!

Rytų Connecticut Vasario 16-ai dienos skirtas renginys įvyko Jurgio Matulaičio globos namuose Putname. Jame kalbėjo JAV Lietuvių Bendruomenės Visuomeninių rei-kalų tarybos vadovė dr. Elona Vaišnienė, susirinkusius linksmo solistė Jūratė Šve-daitė-Waller, o akordeonu grojo Romas Drazdauskas.

Bostone mūsų tautiečiai taip pat rinkosi į šventę iškart po Mišių šv. Petro lietuviškoje bažnyčioje pietų Bostono Lietuvių klube, įsikūrusiame West Broadway.

JAV sostinėje Vašingtone oficialus Lietuvos Nepriklau-somybės dienos minėjimas vyko vasario 19 dieną pasau-linio garso meno galerijoje „Corcoran“.

Philadelphia apylinkių lietuvių svarbiausią Lietuvos valstybės šventę pažymėjo vieni paskutiniųjų — renginys vyko paskutinį vasario sekma-dienį. Lietuvių muzikos namu-se šoko „Aušrinė“, buvo pris-tatytas dokumentinis filmas „Lietuvos kelias į NATO“.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvai:			
Oro paštą	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštą	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštą	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštą	\$55.00		

Vyriausia redaktore — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome prisiimti kopiją

El-paštas: administracija@draugas.org

redakcija@draugas.org

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

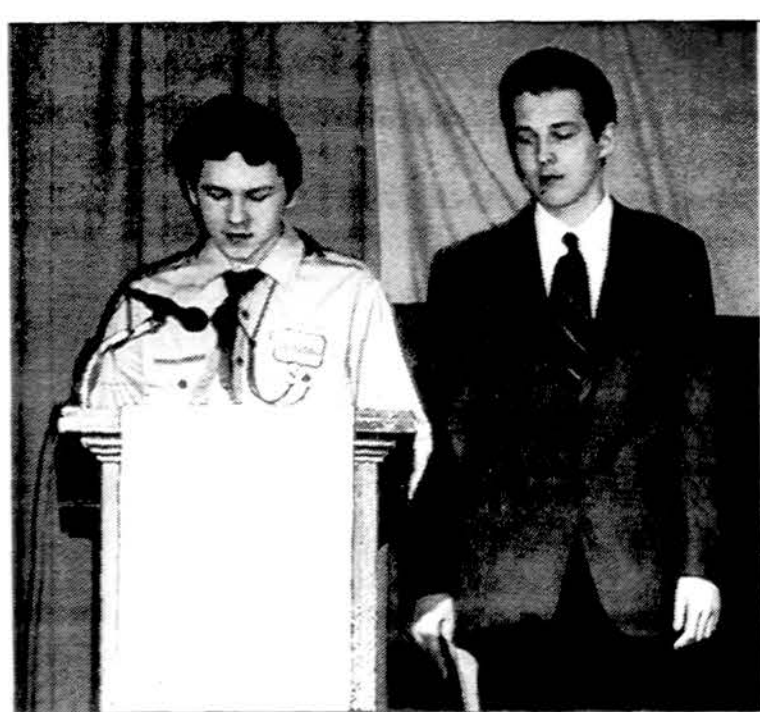
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. TOMAS ZUBINAS

DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155

Bostono lit. mokyklos moksleiviai Andrius Limantas (kairėje) ir Tadas Vaišvila perskaitė Vasario 16-osios Nutarimą ir Kovo 11-osios Aktą.

Bostono lietuviškosios mokyklos pirmojo skyriaus mokiniai (iš kairės): Monika Leveckyte, Kristofas Stakys ir Kristina Narkeviciute, dalyvavę knygų skaitymo „marštone“.

Ritos Štuopienės nuotrauka.

LIETUVA — NERIBOTŲ VERSLO GALIMYBIŲ KRAŠTAS

Lietuvos Respublikos ambasadoriaus JAV Vygaudo Užsienio reikalų ministerijos komunikacijos skyriaus vadovo interviu Amerikos lietuvių dienraščiui „Draugas“.

— Kaip kilo mintis surengti Amerikos lietuvių verslo forumą Vilniuje?

— Šios iniciatyvą emėmes įvertinus kelis dalykus. Pirmia, jau kurį laiką skatinu svarstymus apie „naują Lietuvos Amerikos santykių puslapią“ po NATO sutarties ratifikavimo. Manau, kad investicijų, prekybos ir turizmo skatinimas, greta tęstinų puikių ryšių pletos: bendrai veikiant kovojame su terorizmu bei remiant demokratijos raidą kituose Europos kraštuose, bus tai, kas užpildys Lietuvos ir JAV santykių turinį. Tad verslo mainų skatinimas Amerikos lietuvių vaidmuo bus itin svarbus. Antra, norisi, kad didelis skaičius Amerikos lietuvių, kurie svečiuosis Lietuvoje Mindaugo 750-ųjų metinių progą birželio mėn. pabaigoje — liepos mėn. pradžioje ne tik maloniai praleistų laiką dainų ir šokių šventėje ar pasimatymuose su giminėmis, bet ir, esant galimybei, susipažintų su Lietuvoje vykdomomis verslo ir žinių ekonomikos plėtros programomis, pabendrautų su vyriausybės ir verslo atstovais. Trečia, ir kas bene svarbiausia — tai, kad pristatius šios iniciatyvos idėjas Lietuvos vyriausybės institucijoms bei verslo lyderiams, susilaukiau didžiulio susidomėjimo ir paramos. Tai liudija apie Lietuvos verslo ir vyriausybės atstovų dėmesį ir teikiama pirmumą ryšiams su JAV ir Amerikos lietuviams.

— O kokia JAV lietuvių reakcija?

— Tikiuosi, jog bus tokia pat entuziastinga ir palanki, kaip Lietuvos verslo ir vyriausybės atstovų. Teko apie tai kalbėti su keletu Amerikos lietuvių verslininkų, kurie labai palankiai apie tai atsiliepė. Dėkoju Lietuvių verslo tarybos Čikagoje pirmininkei Indrei Biskis už jos paramą ir patarimus. Forumo idėją remia senieji įkurtos Amerikos lietuvių ekonominės plėtros patarėjų taryba, kurios dauguma narių tuo metu lankysis Vilniuje. Manau, kad Amerikos lietuvių pritaras Lietuvos Respublikos ambasados ir Lietuvos ekonominės plėtros agentūros iniciatyvai, bei aktyviai dalyvaus Pirmajame Amerikos lietuvių verslo forumo liepos 7 d. Vilniuje.

— Kuo turėtų būti atstogaujant Amerikos lietuvių?

— Visų pirma — galimybę susipažinti su valdžios ir verslo atstovų vizija bei vykdomais projektais, Lietuvai žengiant į

vis didesnės konkurencijos ir galimybių erdvę, tarpusavyje susijusioje pasaulio ekonomikoje. Antra — tai galimybė aptarti su Lietuvos verslo atstovais būdus, kaip veikiant abipusės naudos pagrindu būtų galima padėti Lietuvai. Šiuo tikslu, prašome JAV lietuvių registruojantis atsiųsti trumpą verslo patirties aprašymą, kad galėtume pakviesti atitinkamo profilio Lietuvos verslininkus. Be pranešimų ir jų aptarimų, numatoma nemažai laiko individualiam ir sektoriniam darbui, pabendravimui kavos pertraukos, darbo pietų bei individualių susitikimų po pietų metu. Trečia, suprasdami brangų atostogų laiką, surengėme darbotvarkę taip, kad Forumas vyktų Vilniuje — pirmadienio rytą, tuoj pat pasibaigus Mindaugo 750 metinių minėjimui. Amerikos lietuvių verslo forumas prasidės pirmadienį, liepos 7 d. 10 val. naujai atidarytuose pirmojo lietuvių NBA krepšinio Šarūno Marčiulionio pramogų, sporto ir verslo centre „Forumo rūmai“ ir truks iki 14 val. Po pietų bus sudaryta galimybė verslo atstovams bendrauti individualiai ir grupėmis pagal sektorius. Forumo dalyviams kalbės specialistai ir verslo atstovai, atstovaujantys skirtingas, labiausiai perspektyvias Lietuvos ūkio sritis. Pranešėjai kalbės šiomis temomis: investicinė ir teisinė aplinka verslui Lietuvoje, žinių ekonomikos plėtra, vidutinių ir stambiųjų įmonių eksporto problemos ir galimybės, Vilniaus miesto raida, įmonių sėkmės pavyzdžiai bei nesėkmės priežastys. Amerikos lietuvių verslo Forumo darbo pietų metu pagrindinį pranešimą perskaitys ir į klausimus atsakys Lietuvos Respublikos Vyriausybės pirmininkas Algirdas Brazauskas.

— Kodėl Amerikos lietuvių verslo forumas vyksta Vilniuje, o ne, pavyzdžiui, Kaune? Vilnius ir taip daugiausia užsienio kapitalo pritraukia?

— Vilnius buvo pasirinktas vien tik dėl praktiškumo. Forumas vyks rytojaus dieną po Mindaugo karūnavimo šventės Vilniuje. Tad daugeliui Amerikos lietuvių nereikės niekur vykti. Antra vertus, forumo rengimo idėja atsirado visai seniai. Papildomo finansavimo iš vyriausybės neprašėme ir tam nebus skirta. Forumas rengs, finansuos: Lietuvos ekonominės plėtros agentūra, privačios kompani-

jos, Lietuvos ambasada JAV. Dalyvių prašome sumokėti registracijos 20 dol.

Neseniai, lankydami Vašingtone vykusiame Pasaulio dailiojo čiuožimo čempionate, šios sporto šakos Lietuvos federacijos pirmininkas, ilgalaikis Kauno apskrities viršininkas bei dabartinis Kauno miesto tarybos narys K. Starkevičius, su kuriuo taip pat aptariame Forumo idėją, akcentavo, kad reikia daugiau renginių Kaune. Aš jam priitariau, kad Vilnius — tai dar ne Lietuva. Kviečiu Amerikos lietuvius, lankantis šią vasarą Lietuvoje neapsiriboti vien Vilniaus aplankymu. Vykite į Kauną, Panevėžį, Palangą, Klaipėdą, Rokiškį, Zarasus, Druskininkus ir kitur. Iki Skuodo nuvažiuokite. Pamatykite ne tik Lietuvos grožį, bet ir lietuvių darbštumą, norą daugiau dirbti ir užsidirbti. O

LR ambasadorius Vygaudas Užsackas ypatingai rūpinasi, kad Lietuva susidomėtų JAV verslininkais. Nuotraukoje: svečiai vienoje tokių verslo konferencijų, ruošų Floridoje. Iš kairės: Adam ir Maria Tyszkiewicz, amb. Vygaudas Užsackas, Lenkijos garbės konsule Floridoje Blanka Rosenstiel, Lietuvos garbės konsulas Palm Beach, FL, Stanley Balzekas, Jr.

apsilankę gal ir kokią pažintį užmėgsite, gal ir verslo idėją aptarsite. Vasarį, Lietuvoje susitikau su dviem verslininkais iš Kentucky, kuriuos į Šiaulius atsiųžė lietuvis iš Denverio Arvidas Jarašius. Kentucky smulkus verslo atstovai buvo sužavėti Šiauliais ir tuo ką nedidelėmis investicijomis į smulkias ir vidutines įmones galima būtų nuveikti. Kentukiečiai sakė, jog grįžta šią vasarą su projektais ir nedidelėmis, bet jų nuomone, galinčiomis daug ką pakeisti, investicijomis. Jie žada siekti paramos iš JAV valdžios, kad šiu metų rudenį surengti Kentucky smulkus ir vidutinio verslo misiją į Šiaulius apskriti.

Na, o dėl Kauno — tai, mano nuomone, jei šiu metų Amerikos lietuvių forumas pavyks, Kaune galėtų įvykti kitų metų Pasaulio lietuvių verslo forumas. Kaunas — tai didžiulį galimybių miestas. Jau dabar šis miestas yra pritraukęs nemažai JAV investicijų, pvz., „Kraft Foods“. Bendromis jėgomis stengsimės, kad JAV investuotojai ir toliau investuotų Kaune bei kituose Lietuvos miestuose ir miesteliuose.

— Ko visgi tikėtis iš šio Amerikos lietuvių verslo forumo?

— Pirmiausia, tikiuosi, kad Amerikos lietuvių verslininkai entuziastingai atsilieps į šią iniciatyvą. Manau, kad verslo Forumas suteikia puikią galimybę Amerikos ir Lietuvos verslininkams susitikti ir aptarti, kaip bendromis pastangomis galime puoselėti ir abipusiškai naudingai plėsti Lietuvos ir JAV ryšius. Amerikai ilgą laiką buvo lietuvių, ir ne tik jų, „svajonių kraštas“. Labai tikiuosi, kad Lietuvoje atras neribotų verslo galimybių kraštą.

— Dėkojame už pokalbį.

DĖMESIO: YPATINGAS RENGINYS

Lietuvos Respublikos ambasada Jungtinės Amerikos Valstijose bei Lietuvos ekonominės plėtros agentūra kviečia Amerikos lietuvių ir Lietuvos verslo atstovus dalyvauti 2003 m. liepos mėn. 7 d. Vilniuje rengiamame (1-ame) Amerikos lietuvių verslo forume.

Forumas vyks Sporto, pramogų ir verslo centre „Forumo rūmai“ (Konstitucijos pr. 26, 2000 Vilnius). Forumo laikas: nuo 10 val. iki 14 val.

Forumo tikslas — verslo galimybių Lietuvoje pristatymas ir aptarimas su Lietuvos verslo ir valdžios lyderiais, bei ryšių tarp Lietuvos ir JAV verslo atstovų užmezgimas.

Įžanginius žodžius tars: Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadorius Lietuvos Respublikoje John Tefft bei Lietuvos Respublikos nepaprastasis ir ištarnautasis ambasadorius JAV Vygaudas Užsackas.

Pranešimus verslo galimybių Lietuvoje klausimais skaitys:

— Lietuvos ekonominės plėtros agentūros generalinis direktorius Remigijus Kabėčius („Verslo ir investicijų galimybės Lietuvoje“);

— Advokatų kontorės „Lideika, Petrauskas, Valiūnas ir partneriai“ vadovas Rolandas Valiūnas („Verslo vystymo Lietuvoje teisiniai aspektai“);

— Telekomunikacinės kompanijos „OmniTel“ prezidentas Antanas Zabulis („Valdžios ir verslo partnerystė“);

— Vilniaus miesto meras Artūras Zuokas („Vilnius: atnaujintą geriausiai saugomą verslo Europoje paslaptį“);

— Akcinės bendrovės „Fermentas International Inc.“ (Kanada) pirmininkas ir vadovas Viktoras Butkus („Fermento sėkmės istorija“);

— Lietuvos pramoninių konfederacijos prezidentas Bronislavas Lubys („Galimybės ir kliūtys Lietuvos eksportui“);

— Dienraščio „Verslo žinių“ Vyriausiasis redaktorius Rolandas Barysas („Verslo Lietuvoje sėkmės ir nepasisekimų priežastys: spaudos vertinimas“).

Nukelta į 4 psl.

DRAUGAS, 2003 m. balandžio 10 d., ketvirtadienis 3

Danutė Bindokienė

Kuriam diktatoriui dabar ateis eilė?

Diktatorių „medžioklė“ — palyginti dar naujas veiklos laukas. Praėjusiame šimtmetyje diktatorių buvo tiek daug ir tokių nuominių, kad jų kruvini darbai tiesiog dangaus keršto šaukėsi, o didžioji demokratijos užsikimšimo ausis, kad to šauksmo negirdėtų. Jeigu ir buvo pasiūlyta demokratijos žodžiais, tai dėl to nei vienam tremtiniui, kalininui, persekiojamam gyvenimui nepalengvėjo. Net ir šandien vengiama kai kuriuos diktatorius pavadinti jiems priklausantiems vardais: vieni už tokius pačius nusikaltimus griežtai pasmerkiama, kiti vis dar kažkaip teisinami arba bent stengiamasi pasmerkimą atidėti neribotam laikui.

Visgi, atrodo, ateina laikas, kada ir sovietinių diktatorių nusikaltimai bus tarptautinių tribunolų teisiami, ir — deja, jau po mirties — jiems prisegtas gėdos bei pasmerkimo ženklas. Šį pavasarį išleista dar viena knyga apie Stalino erą ir jos aukas, kurios skaičiuojamos daug didesniais skaičiais negu kito XX a. žudiko — Hitlerio. Šioje Anne Applebaum knygoje, pavadintoje „Gulag: A History“ (Doubleday; 736 p.), apžvelgiamas Stalino siautėjimo laikotarpis, nuo pat jo atėjimo į valdžią iki mirties. Nors knygos autorė daugiausia apsisotia ties pačių rusų persekiojimais, tremimais ir „gulagų imperija“, tačiau prabėgoms užsimena ir kitų tautų patirtas skriaudas, kai, prasidėjus Antrajam pasauliniam karui, Stalinas iškėlė koją į Pabaltijį bei kitas Rytų Europos valstybes. Tokių „kruviniuosius uždangos“ praskleidimų ir viešumo iškeliamų jos slėpinių atsiranda vis daugiau.

Bet anuomet laisvasis pasaulis tylėjo... Reikia manyti, kad tylos metas pasibaigė su JAV karo pradžia Irake. Vašingtonas, pateisindamas tą užmojį, įtikinėja užsienį, kad vienintelis karo tikslas — pašalinti Irako diktatorių Saddam Hussein iš valdžios ir įvesti Iraką demokratiją. Žinoma, tikslas labai kilnus. Jeigu jis bus įgyvendintas, Amerikos darbas dar nebus pabaigtas: laukia kitos diktatūros ir kiti diktatoriai. Ar ir jiems ateina eilė?

Pasirinkimas čia iš tiesų nemažas. Sarąsą pradėkime nuo Lietuvos kaimynės Baltarusijos. Tiek Vašingtonas, tiek Amerikos žiniasklaida, jeigu Baltarusijos diktatorių Alek-

sandr Lukašenka apskritai užsimena, tai dažniausiai su tam tikra pašaipa, tarytum jo „tamsūs darbai“ yra niekam nepavojingi ir niekam nekludo. Tačiau iš esmės jie tokie nėra, kaip nėra ir nepriklausomos, laisvos Baltarusijos respublikos. Glausdamasis po Maskvos sparnu, Lukašenka savo valstybę pamažu pavers ginklų sandėliu, sukauptu prie NATO ir Europos Sąjungos sienų, nes ilgąsias sieną su Baltarusija turi Lietuva, kuri pakviesta kandidate į šias abi tarptautines organizacijas. Kad Lukašenka varžė žodžio ir spaudos laisvę, areštuoja disidentus, nekencia Vakarų, nepripažįsta laisvų rinkimų, laisvos rinkos ekonomikos, nėra jokia tarptautinė paslaptis. Nepaslaptis, kad jis kaskart stipriau užgniauzia bet kokius laisvės pasireiškimus ir stengiasi savo valstybę sugrąžinti į sovietinių laikų narvą, galbūt tikėdamasis ne Baltarusiją tvirtai sujungti su Rusija, o pačią Maskvą priversti nusilenkti Minskui (kada gi diktatoriai pasizymėjo logika?)... Jeigu Vašingtonas, susitaręs su Hussein, atsuktų ginklus į Lukašenka, Lietuvai atsivertų idomos galimybės...

Prie pat Amerikos krantų, kone ranka pasiekiamas, išdidžiai galvą kelia kitas diktatorius — Fidel Castro. Vašingtonui jo „veikla“ negali būti nežinoma, juo labiau, kad šiomis dienomis Kuboje vėl buvo nuteista apie 80 disidentų, gavusių nuo 10 iki 30 metų kalemjimo.

Pasidarius kiek tolimesniuose horizontuose, diktatorių sąrašas toks ilgas, kad Amerikos kariuomenei darbo užtektų iki šio šimtmečio pabaigos. Uzbekistanas pasižymi suimtuju kankinimu; Eritrea panaikino spaudos ir žodžio laisvę; Azerbaidžanas persekioja disidentus ir nepripažįsta laisvų rinkimų; Kolumbija, Dominikonų Respublika, Makedonija, Gruzija, Etiopija, Uganda, Ruanda... O kur dar Šiaurės Korėja? Kur Kinija, pėnai nužudžiusi daugiau kaip 3.000 savo žmonių, apkaltintų priešvalstybine veikla.

Jeigu šį sąrašą norėtume pratęsti, reiktų jį ir išrašyti į Izraelį, kuris visgi sauvaliauja okupuotose palestiniečių žemėse, prisidengdamas taip pat kilniais savisaugos šūkiais. Kitaip sakant: juo toliau į mišką tuo daugiau medžių...

vienose rankose... Tai kas gi tas vienvaldis Lietuvos monarchas — valdovas, karalius?

Bet štai kaip tą patį įvykį aprašo žymus lenkų-amerikiečių istorikas O. Halecki. Jis rašo, kad 1358 m. liepos mėn. pas imperatorių Niurnberge apsilenkęs vienas Algirdo brolis, greičiausiai Kęstutis (probabiliai Kieszstut), imperatoriui pažada, kad Lietuvos karalius susitiks su imperatoriumi į Vroclavą atvykęs per Kaledas. Ir visgi į susitikimą atvyks Lietuvos karalius, E. Gudavičius vadinamas Lietuvos monarchas, — ne kunigaikštis ar koks „kniazius“. Kas gi sako, kad Lietuvoje nebuvo karalių?

Tvirtinimas apie karalių nebuvimą Lietuvoje — tai mūsų istorijos menkinimas, sekant Dluogošo, vesleniųjų lenkų, rusų, sovietų istorikų bei kitų Lietuvos istorijos klastotojų instrukcijas. Bet prisitinkime akis nuo Dluogošo

dumų, atsikvošėkime nuo sovietmečio istorikų leistų nuodietų dujų ir toliau pažvelkime į mūsų valstybės istoriją.

1362 m. kryžiuočių ordinas, vadovaujamas magistro Vinricho von Kniprodes, užpuolė ir sugriovė Kauno pilį. „Lietuvos istorijoje“ (V. Dalgirdaitė-Sruogienė, p. 124-125) aprašomas Kęstutis ir ordino magistro susitikimas ir judviejų kalba prieš lemiamą mūšį, kur magistras Kęstutį vadina karaliumi. „Pertraukdamas tylą, magistras tarsi: — jei karalius (Kęstutis) neturi su manim daugiau ko kalbėti, tegrįžta saugoti savų...“ Štai dar vienas pavyzdys iš daugelio, kad ir ordino magistro Kęstutį vadina karaliumi. Tuo tarpu atskiri istorijos šaltiniai pateikia žinių, kad Algirdą Lenkijos ir Vengrijos karaliai tituluoja tiesiog „summus principes Lituanorum“ (O. Halecki, p. 60).

Bus daugiau

LIETUVOS KARALIUS ATVYKS PER KALĖDAS

VIOLETA RUTKAUSKIENĖ

Nr. 4

Kęstutis savo kaimynų buvo laikomas taip galingu, kad ne kartą, lygiai kaip ir Algirdas, buvo tituluojamas karaliumi (V. Dalgirdaitė-Sruogienė, „Liet. ist.“, 1956, p. 116). Kryžiuočiai su Lietuva skaitėsi, kaip su valstybe, ir karas jau nebuvo vien skerdynės: jau buvo laikomasi tam tikros etikos, t.y. tų kariavimo papročių, kurių buvo laikomasi Vakarų Europoje (ten pat, p. 83). Ir visa tai buvo pasiekta gausios Lietuvos valstybės vadovo, sumanuso, narsaus karžygio Kęstutis pastangomis bei nuopelnais. Todėl nuo tų laikų kryžiuočių ordinas pradeda pripažinti Lietuvos valdovus, kaip lygiavertius, turinčius teisę

gyvuoti, nes iki to, tiek į visos Lietuvos žmones, tiek jos valdovus, ordinas žiūrėjo, kaip į naikintinus, žmonių vardo nevertus pagonis. Tik nuo Kęstutis ir Algirdo laikų tarp ordino, jų talkininkų ir susidaro normalūs kariaujančių valstybių santykiai.

Kartais Kęstutis iš Vakarų prieš Lietuvą vykdomą agresiją, prisidengiamą kilnia krikšto misija, sugebėdavo pristabdyti, duodamas pažadą krikštytis. Tuo metu į krikšto misiją prieš Lietuvą jau buvo atkiviai įsijungusi Lenkija ir ne taip toli esanti Vengrija. Be susitarimo su Čekija ir krikščionių ordinu, Lenkijos karalius ėmėsi tarpininkauti tarp popiežiaus ir Lietuvos del

pastarosios krikšto. Popiežius Klemensas VI, išgirdęs apie gimus Lietuvos valdovų ketinimus, 1349 m. rugsėjo 10 d. išsiuntė Kęstutii bulę, pritariančią norui krikštytis ir pažadėjo karaliaus karūną. Mūsų istorikai iki šių dienų negali atsakyti, kodėl del krikšto buvo kreipiamasi į Kęstutį, o ne į Algirdą (E. Gudavičius, „Liet. ist.“, 1999, p. 131), kuris, mūsų istorikų nuomone, buvo tikrasis Lietuvos valdovas. O gal iš tikrųjų buvo kitaip, gal mūsų istorikai nepelnytai sumenkina Kęstutio vaidmenį ir jo reikšmę mūsų valstybės istorijai?

Kai kurie užsienio istorikai darbiai užsienio istorikų karaliaus įsijungusi Lenkija ir ne Algirdą. 1351 m. Lietuvos krikšto sumetimais Lenkijos, Vengrijos ir Mozūrijos kariuomenė, vadovaujama Vengrijos karaliaus Liudviko Didžiojo, įsiveržė į Trakų kunigaikštijos

rusiškąsias žemes, kur juos su kariuomene pasitiko Kęstutis. Pradėjus derybas, buvo sudaryta karinė sąjunga. Trijų karalysčių (Lietuvos, Lenkijos, Vengrijos — V.R. paaišk.) sudarytoje karinėje sąjungoje susitarta, kaip rašo lenkų kilmės amerikiečių istorikas Oscar Halecki knygoje „Jadwiga of Anjou and the rise of East central Europa“ (p. 35), kad Kęstutis su broliais ir visa tauta priims krikštą, o Vengrijos karalius Liudvikas jam išrūpins iš popiežiaus karaliaus karūną bei padės atgauti vokiečių ordino užgrobtas žemes (E. Gudavičius, „Liet. ist.“, p. 132). Kaip matome iš lenkų istoriko, šaltiniuose Lietuva laikoma karalyste, kaip Lenkija ir Vengrija, o ne kunigaikštyste, kaip tvirtina dauguma mūsų istorijos vadovėlių.

O štai 1358 m. Lietuvos ir jos valdovų krikšto iniciatyvos ėmėsi pats Šv. Romos imperi-

jos imperatorius ir Čekijos karalius Žygimantas Liuksemburgeois tėvas Karolis IV, 1358 m. balandžio 21 d. parašęs Lietuvos valdovui laišką, siūlydamas priimti katalikų tikėjimą (E. Gudavičius, „Liet. ist.“, p. 133). Gaila tik, kad šio istorijos vadovėlio autorius nenurodo, ką imperatorius laiko mūsų valstybės valdovu. 1358 m. liepos-rugsėjo mėn., esą vienas Algirdo brolis lankėsi pas Karolį IV Niurnberge ir pažadėjo, kad Lietuvos monarchas per Kalėdas atvyks į Vroclavą krikštytis (ten pat, p. 133). Vel iškyla klausimas, o kas gi tas Lietuvos monarchas? Kas įvyko Lietuvoje, kur Lietuvos istorija fiksuoja valdžios pasidalijimą tarp Kęstutis ir Algirdo, trumpiau sakant — dvivaldystę? Pagal enciklopedijų apibrėžimą — monarchas, tai vienvaldis karalius, valdantis valstybę, valdovas sukaupęs visą valstybės valdymą

visas imperatorius ir Čekijos karalius Žygimantas Liuksemburgeois tėvas Karolis IV, 1358 m. balandžio 21 d. parašęs Lietuvos valdovui laišką, siūlydamas priimti katalikų tikėjimą (E. Gudavičius, „Liet. ist.“, p. 133). Gaila tik, kad šio istorijos vadovėlio autorius nenurodo, ką imperatorius laiko mūsų valstybės valdovu.

1358 m. liepos-rugsėjo mėn., esą vienas Algirdo brolis lankėsi pas Karolį IV Niurnberge ir pažadėjo, kad Lietuvos monarchas per Kalėdas atvyks į Vroclavą krikštytis (ten pat, p. 133). Vel iškyla klausimas, o kas gi tas Lietuvos monarchas? Kas įvyko Lietuvoje, kur Lietuvos istorija fiksuoja valdžios pasidalijimą tarp Kęstutis ir Algirdo, trumpiau sakant — dvivaldystę? Pagal enciklopedijų apibrėžimą — monarchas, tai vienvaldis karalius, valdantis valstybę, valdovas sukaupęs visą valstybės valdymą

visas imperatorius ir Čekijos karalius Žygimantas Liuksemburgeois tėvas Karolis IV, 1358 m. balandžio 21 d. parašęs Lietuvos valdovui laišką, siūlydamas priimti katalikų tikėjimą (E. Gudavičius, „Liet. ist.“, p. 133). Gaila tik, kad šio istorijos vadovėlio autorius nenurodo, ką imperatorius laiko mūsų valstybės valdovu.

Atkelta iš 1 psl.

Dokumente taip pat pažymima, kad Lietuva išpareigojo iki 2005 metų uždaryti pirmąjį Ignalinos atominės elektrinės bloką, o antrąjį — vėliausiai 2009-aisiais. ES prisidės prie elektrinės uždarymo kaštų, 2004-2006 metams skirdama 285 mln. eurų (beveik milijardą litų).

Kolumbijoje išlaisvintas pagrobtas lietuvis berniukas

Atkelta iš 1 psl.

V. Karanauskas ir jo motina yra lietuvių kilmės Kolumbijos piliečiai, gimę šioje valstybėje. Už informaciją apie Vytį buvo paskelbta 10 mln. Kolumbijos pesų (beveik 11,000 litų) premija.

Prezidento žmona atsisakė globoti komercinį koncertą

Atkelta iš 1 psl.

Berniukas ne kartą buvo gydytas užsienyje, jam stengiasi padėti Prancūzijos, Didžiosios Britanijos medikai. Balandžio pabaigoje Tadas vėl vyks gydytis į užsienį.

Kadangi L. Paksienė dėl pateisinamų priežasčių nebebus koncerto globėja, bus ieškoma kitų būdų, kaip rasti pinigų T. Mikalausko gydymui. Pasak E. Umbrasaitės, siekiama sukaupti nuolatinį fondą, iš kurio lešų būtų perkami berniukui būtini dirbtinių sąrašų preparatai.

Lietuvis bandys pasiekti Everesto viršukalnę

Atkelta iš 1 psl.

Taciau nesklaidumai buvo išspręsti, ir ekspedicijos reikmenims, kurie sveria 1,5 tonas, jau nusisamdyta 30 jakų (Tibeto jaučių).

Kovo 31-ąją 5,300 m aukštyje prie Rongbuko vienuolyno buvo įkurta pagrindinė stovykla. Balandžio 1 d. alpinistai su 12 jakų išėjo į viršų ir balandžio 2-ąją, kaip ir buvo planuota, pasiekė sturminę stovyklą 6,400 m aukštyje. Taciau tris naktis siautusi stipri pūga privertė lietuvių ir jo bendražygius nusileisti į 5,300 m aukštyje esančią pagrindinę stovyklą.

Ministras nušalino policijos generalinį komisarą

Atkelta iš 1 psl.

kuriame dalyvavo prezidentas Rolandas Paksas, premjeras Algirdas Brazauskas, vidaus reikalų ministras J. Bernatoniš, o vėliau ir pats V. Grigaravičius.

Kaip sakė prezidento atstovas spaudai Rosvaldas Gorbaciovas, susitikime, kuris surengtas „neplanuotai“, vidaus reikalų ministras pateikė prezidentui ir premjerui duomenis, kuriais remdamasis, pirmadienį pareiškė, kad su V. Grigaravičiaus žinia buvo neteisinga.

Karas Irake. Įvykiai ir faktai

Atkelta iš 1 psl.

JAV kariai ir tankai dar vieną naktį kontroliavo dideles Irako sostinės dalis, tačiau žvalgybos šaltiniai britų laikraščiams sakė, kad Saddam Hussein prieš pat bombardavimą, tikriausiai išvyko iš pastato Bagdade, ant kurio JAV karo lėktuvas numetė itin galingas bombas. „Manome, kad jis išvyko tuo pačiu keliu, kuriuo buvo atvykęs, — arba tunelių sistema, arba automobiliu. (Dėl to) nesame tikri“, britų žvalgybos šaltinių citavo Londono laikraštis „The Times“.

„Tuo metu, kai buvo bombarduojama (pirmadienį), jo pastate tikriausiai nebuvo“, šaltinių citavo „The Guardian“.

* **JAV generolas Vincent Stanley McChrystal** sakė, jog nežinoma, ar Saddam Hussein buvo subombarduotame pastate. JAV bombonešui „B-1“, kuris tuo metu skrido virš Vakarų Irako, buvo perduotos pastato koordinatės, ir lakūnas ant jo numetė keturias 900 kg per padovą valdomas bombas. S. McChrystal nurodė, kad bombardavimas surengtas vos 45 minutes po to, kai JAV gavo žvalgybinės informacijos, jog tame pastate yra Irako prezidentas. Bombonešio igulos narys

VILNIAUS ŽEMUTINĖS PILIES VALDOVŲ RŪMAI

Lietuvos valdovų rūmai Vilniaus Žemutinėje pilyje apie keturis šimtmečius buvo LDK politinis, administracinis ir kultūrinis centras. Čia rasti seniausios mūrų Lietuvoje, datuojami XIII amžiumi. Žygimantas Augustas rūmuose sukaupe Europoje garsėjusią biblioteką. Čia buvo saugomi paveikslų rinkiniai, didžiulė brangenybių kolekcija, kuriai, amžininkų liudijimu, neprilygo net popiežiaus turtai. 1636 m. rūmuose parodyta pirmoji opera Lietuvoje. Čia veikė pirmasis muzikinis teatras.

Vilniaus piliis XIV a. pradžioje plėtė ir stiprino didysis Lietuvos kunigaikštis Gediminas. Tuo laiku Vilnius jau tapo nuolatine kunigaikščių rezidencija. Būtent iš Žemutinės pilies jis rašė laiškus kitų šalių valdovams ir popiežiumi, taip užmegzdamas Lietuvai reikšmingus diplomatinis ryšius su Vakarų Europa.

Šie ryšiai dar labiau sustiprėjo valdant didžiajam Lietuvos kunigaikščiui Jogailai. Iš Žemutinės pilies jis išvyko į Krokuva karūnuotis Lenkijos karaliumi.

Į valdžią atėjus Vytautui Didžiajam, po 1419 m. gaisro senųjų mūrų vietoje iškilo naujoji — gotikos stiliaus raudonų plytų Žemutinė piliis.

XVI a., papūtus naujiems vėjams iš Italijos, Valdovų rezidencija tapo renesansiniais rūmais. Jų fasadai buvo nutinkuoti baltai, pakeista langų forma, stogai, akmenimis pergrįstas kiemas. Šias naujoves įvedė ir rūmus plėtė bei gražino didieji Lietuvos kunigaikščiai Žygimantas Senasis ir jo sūnus Žygimantas Augustas.

XVII a. pradžioje, po 1610 m. gaisro, rūmai buvo atnaujinti baroko stiliumi. Tuomet čia gveno Žigmantas Vaza ir jo sūnus Vladislovas Vaza — paskutiniai valdovai gyvenę Vilniuje.

Kelis kartus degė ir keitė architektūros stilių, rūmai XVII a. viduryje per karą su Maskva buvo taip nuniokoti, kad valdovams gyventi netektiko. Po trečiojo Lietuvos — Lenkijos padalijimo Vilnius buvo prijungtas prie Rusijos imperijos. Naikinant Lietuvos valstybės ir valstybingumo simbolius, rūmų liekanos nugriautos, vieta sulgynta su žeme ir užsodinta medžiais. Sprogdintų, griautų ir nuniokotų rūmų nuolaužos daugiau nei 200 metų išgulojo po žeme.

Irako vadas su savo asmens sargybiniais pirmadienį po pietų atvyko prie pastato Mansuro rajone. Tačiau JAV informatoriai nematė, kad prieš bombardavimą prezidentas iš šio pastato būtų išėjęs.

* **Žvalgybinė informacija** rodo, kad Saddam Hussein ir jo sūnus Qusay ir Uday galėjo būti pastate, tačiau kol kas neišku, ar jie žuvo. Manoma, kad pirmadienį po pietų tame pastate buvo apie 30 žmonių, tarp jų — Irako žvalgybininkų ir valdančiosios partijos „Baath“ aukšto rango pareigūnų.

* **JAV centrinė žvalgybos valdyba (CIA)** mano, jog daugelis irakiečių nesutiks, kad tremtyje gyvenantiems opozicijos grupių vadovams būtų suteikta valdžia naujojoje vyriausybėje, antradienį pranešė vienas Amerikos atstovas. „Esmė ta, kad Irako visuomenė nepalankiai į juos žiūri“, sakė „Reuters“ atstovas, susipažinęs su šiuo CIA pranešimu. Šiame pranešime CIA įvertino galimą irakiečių reakciją, jeigu opozicijos grupės imtųsi vadovaujancio vaidmens vyriausybėje, kuri pakels Saddam Hussein režimą.

* **Nei Irako išeivis Ahmed Chalabi**, kuris yra vienas Irakiečių valstybinio kongreso vadovu, nei Irane įsikūrusios opozicinės šiuo grupės — Islamo revoliucijos Irako aukščiausiosios tarybos — vadas Mohammed Baqer al-Hakim nesulaukė dideles Irako gyventojų paramos, sakoma CIA pranešime.

* **JAV valstybinio saugumo patarėja Condoleezza Rice** antradienį pareiškė, kad Irako išeiviams teks „svarbus vaidmuo“ po karo įsteigtoje laikinojoje vyriausybėje, tačiau kai kurie jų gali būti tik laikini šios vadovybės nariai.

* **Nuo karo pradžios Irake jau žuvo 96 JAV kariai**, 10 dingo be žinios, o dar 155 buvo sužeisti. JAV Gynybos departamento duomenimis, 81 žmogus žuvo per mušius su Irako pajėgomis ir nuo „draugiškos ugnies“, du kareiviai žuvo Kuwait'e, kai juos užpuolė tarnybos draugas, ir dar 15 kareivių tapo nelaimingų atsitikimų aukomis. Pripažįstama, kad 7 amerikiečiai yra irakiečių nelaisvėje. Be to, dar 10 žmonių laikomi dingusiais be žinios, du iš jų — naikintuvo „F-15E“, dingusio per skrydį virš Irako teritorijos sekmadienį, lakūnai.

**PADĖKA
A. + A.
EDVARDAS ERINGIS**

Mano mylimas vyras, tėvas ir senelis mirė kovo 14 d. ir palaidotas kovo 22 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicago, IL.

Nuoširdžiai dėkoju kun. A. Paliokui už maldas koplyčioje, šv. Mišių auką ir palydėjimą į kapines. Ypatinai dėkoju broliui Vytautui Valantiejui, Nijolei ir Povilui Stelmokams, dr. Gabriel Misevic už visokeriopą pagalbą, taip pat visiems mieliesiems giminėms, draugams ir pažįstamiems.

Širdingai ačiū karsto nešėjams, Algimantui Keželiui, Martynui Trakiui, Michael Lazuka, Antanui Eringui ir mano sūnams Jonui ir Andriui.

Dėkoju visiems už išreiktą užuojautą, užprašytas šv. Mišias, gėles ir visas aukas, kurias aukėjo lietuviškai šalpai a.a. Edvardo Eringio pagerbimui.

Liūdesyje liko: žmona Danutė, sūnūs Andrius, Jonas ir šeimos.

**A. + A.
dipl. inž. GROŽVYDUI LAZAUSKUI**

mirus, gilią užuojautą reiškiamo žmonai ELENAI, dukrai ALMAI, žentui dr. ROBERT MALEK, anūkei ERIKAI MALEK.

Aldona Vasonienė
Gailius, Arvydas ir Algis

**A. + A.
BRONIUI SAULIUI „SONNY“
STANČIKUI**

per anksti iškeliauvęs į Amžinybę, reiškiamo gilią užuojautą jo šeimai ir draugams Kalifornijoje. Liūdimė kartu.

Dainius ir Nida Petroniai

smogiką „Sergej“. Taip pat nustatytas smogikas slapyvardžiu „Kazėnas“, dirbama nustatant smogiką slapyvardžiu „Petryla“. Informaciją apie jų nusikalstamus veiklos epizodus ankstesniais metais esame perdavę LR generalinei prokuratūrai tiriant smogiką „Vaidilos“ bei „Vacio“ nusikaltimus. „Vacio“ mirus byla jam buvo nutraukta, tačiau

prokuratūra tikriausiai iš jos išskirs medžiagą dėl kitų su juo veikusių agentų.

R. Č.

A STAR ALLIANCE MEMBER

Our new Airbus goes by the designation A340. But you can just call it Cloud 9.

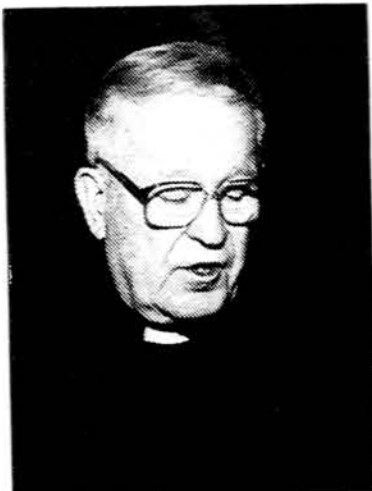

There are a number of reasons why our Airbus A340 is the ultimate in comfort and convenience. Economy Extra, our new class of service, offers its own separate cabin with plenty of room to work or relax. While every seat in all three classes has been newly designed and features an individual video screen. Of course, the sense of well being you'll feel when flying on this sophisticated new aircraft is more than just the result of enhanced comfort, space and amenities. It's also the result of an enhanced quality of service you'll find only on SAS. To find out more call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350. www.scandinavian.net

It's Scandinavian

SAS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Kun. Viktoras Rimšelis, MIC — ne tik rašo išsamius, religinio turinio straipsnius, bet pasizymi ir gero pasakotojo stiliumi.

Kun. Viktoras Rimšelis, MIC, yra gerai pažįstamas ne tik Čikagos ir apylinkių, bet visos Amerikos lietuviams, ir plačiai už jos ribų. Tačiau mažiau kas žino apie jo knygą „Nuo Murmų iki Čikagos“, neseniai išleista Lietuvoje („Draugo“ skaitytojai jos ištraukomis jau turėjo progos zavėti). Su knyga susipažinti ir patį patį atnaujinti su jos autoriumi galite šį šeštadienį, balandžio 12 d., 5 val. popiet, Jaunimo centro kavinėje. Su knyga supažindins poetė Julija Gylinė, kalbės dr. Petras Kisieliūsis, bus galima išgauti knygų ir gauti autoriaus autografą. Visi kviečiami.

Lietuvos Dukterų draugija vėl nuoširdžiai kviečia atsilankyti į jų ruošiamą priešvėlykinį pyragų ir margučių pardavimą balandžio 17 d., „Nameliuose“, 2735 W. 71st Str., nuo 8 val. ryto. Tel. 773-925-3211. Visi labai laukiami.

Mišios už mirusius ir gyvas Lietuvių moterų klubų federacijos Čikagos klubo narys bus aukojamas balandžio 13 d., sekmadienį, 10 val. r., t. jėzuitų koplyčioje. Po Mišių bus pabendraujama ir vašes. Visos Čikagos klubo narės prašomos gausiai dalyvauti Mišiose ir pabendraujame.

Beverly Shores, IN, ir apylinkių lietuvių lietuviškos pamaldos Verbu sekmadienį, balandžio 13 d., 1 val. popiet, Šv. Onos bažnyčioje, Beverly Shores. Mišias aukos kun. K. Ambrasas, SJ. Bus klausoma išpažinčių.

Bilietus į „Kaukių baliaus“ spektaklį bus galima išgauti Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, sekmadienį, balandžio 13 d., Pal. Jurgio Matulio misijos bažnyčios vestibiulyje. Savaitės dienomis bilietai pardavinėjami „Seklyčioje“, 2711 W. 71st Str., Chicago. Informacijos teikiamos tel. 773-925-6193.

Amerikos Lietuvių tarybos metinė darbo konferencija, kuria ruošia ALTO Čikagos skyrius, vyks š.m. balandžio 26 d., šeštadienį, 10 val. r., Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus antrame aukšte (6500 S. Pulaski, Chicago). Bus aptarti jau atlikti darbai ir pažvelgti į ateities planus. Lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti.

Gen. Daukanto Jūrų šaulių kuopos metinis narių susirinkimas šaukiamas šį sekmadienį, balandžio 13 d., 1 val. p.p. Šaulių namuose, 2417 W. 43rd Str., Chicago. Po susirinkimo bus pabendraujama ir vašes.

Balandžio 10-12 d. dvasi- nis susitelkimas ruošiamas Pal. Jurgio Matulio misijoje Lemonte. Išpažintys rytai nuo 7:30 val. r., 8 val. r. Mišios, o po jų taip pat bus klausoma išpažinčių, 6 val. vakarais išpažintys, 7 val. v. Mišios ir po jų išpažintys. Sek-

madienį didžiojoje PLC salėje bus pokalbis apie Bažnyčios padėtį Lietuvoje. Susikaupimą ruošia t. jėzuitai. Dalyvaus ir svečias kunigas iš Lietuvos.

Amerikos Lietuvių gydytojų sąjungos valdyba visuomenę kviečia dalyvauti medicinos seminare-pobūvyje balandžio 26 d., šeštadienį, 6 val. vak., Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave. Bus ALGS valdybos pranešimai, dr. Sigitos Plapienės paskaita, kiti pranešimai ir vakarinė. Apie dalyvavimą pranešti telefonais: 773-776-7337; 708-422-2299.

Filmas „Vieni vieni“ apie Lietuvos partizanus po 7 metų sudėtingo ir pasiaukojančio darbo yra baigtas ir parengtas pristatymui visuomeni. Filmo kūrėjas yra Vytautas Vilimas, režisierius — Jonas Vaitkus. Vaidina žymiausi Lietuvos kino ir teatro aktoriai. Filmo pristatymas bus balandžio 13 d., sekmadienį, 5 val. p.p., Jaunimo centro didžiojoje salėje. Čikagos ir apylinkių lietuviškoji visuomenė kviečiama kuo gausiau dalyvauti šio taip įtraus kiekvienam lietuviui filmo, vaizduojančio Lietuvos komunistinių okupacijų laikotarpį, sutiktuvėse. Bilietus iš anksto galima išgauti „Seklyčioje“, „Lithuanian Plaza Bakery and Deli“ parduotuvėje, krautuvėlėje „Lietuvėlė“ arba Jaunimo centre prieš filmo premjerą.

Priešvėlykinis susikaupimas — rekolekcijos Šv. M. Marijos parapijos bažnyčioje (Marquette Park) vyks šia tvarka: **penktadienį, balandžio 11 d.**, išpažinčių klausoma 5 val. v., Mišios — 6 val. v.; **šeštadienį, balandžio 12 d.**, — Mišios 9 val. r., po jų bus klausoma išpažinčių; 3 val. p.p. pasiruošimas atgailos sakramentui lietuvių ir anglų kalba, iki 4:45 val. p.p. bus klausoma išpažinčių; 5 val. p.p. Mišios; **sekmadienį, balandžio 13 d.**, Mišios 10:30 val. r. Bus šventinamos verbos. Giedos parapijos choras, vad. Jūratės Grabliauskienės, taip pat solistai: Genovaitė Bigenytė, Margarita ir Vaclovas Momkai. Susikaupimui vadovaus kun. Eugenijus Troickis, su kuriuo verta bent trumpai susipažinti. Gimęs jis 1973 m. Nuo kūdikystės augo valdiškuose vaikų namuose. 1992 m., baigęs Obelių vidurinę mokyklą (Rokiškio r.), įstojo į Kauno kunigų seminariją. 1997 m. pašventintas kunigu. Kelečius metus dirbo Panevėžyje ir Pasvalyje. 2000 m. atvyko į JAV studijuoti moralinės teologijos Baltimores Šv. Marijos seminarijoje ir universitete. Šiomet, įsigijęs Teologijos magistro laipsnį, grįžta į Lietuvą pastoraciniam darbui Panevėžio vyskupijoje.

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų susirinkimas šaukiamas penktadienį, balandžio 11 d., 7 val. vak., Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje 6820 S. Washtenaw. Susirinkime dalyvaus Irma Morales iš „Neighborhood Housing Services“. Ji paaiškins, ką reikia žinoti, kad gyventojai jaustųsi saugiai savo name ir taip pat, kokie namai šiuo metu yra parduodami apylinkėje. Kviečiami visi, gyvenantys apylinkėje, ar norintys čia apsigyventi, atsilankyti. Po susirinkimo bus vašes.

Šeštadienį, balandžio 12 d., „Beverly Arts Center of Chicago“ vyks koncertas „Blue Baltic“. Parodų centre bus pristatyti trijų menininkų — Aleksandro Eivaitės, Ados Sutkuvienės ir Rimo Čiurlionio darbai. Paroda atidaryma 6 v. Įėjimas nemokamas. Adresas: „Beverly Arts Center“, 2407 W. 111th Street (111 gatvės ir Western Ave.), tel. 773-445-3838. Kviečiame apsilankyti.

Reklamavimas draugai!

KVIEČIAME VELYKAS ŠVĘSTI KARTU

Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje balandžio 20 d., Velykų sekmadienį, po 10:30 val. Mišių ruošiami šventiniai Velykų pietūs parapijos salėje. Vaisinimės mūsų šeiminių paruoštu maistu, žaisime žaidimus, ridensime margučius, dainuosime, šoksimės... Savo dainomis mus linksmins „Kaukas“. Vietą arba stalą iš anksto galima užsisakyti tel. 773-776-4600. Laukiame su šeimomis!

DIDŽIOSIOS SAVAITĖS PAMALDOS

Ziono Lietuvių liuteronų bažnyčia ir kun. Valdas Aušra visus kviečia kartu švęsti Didžiąją savaitę ir Velykas. Pamaldos vyks šia tvarka:

Ketvirtadienį, balandžio 17 d., 7 val. vak. — anglų kalba.

Penktadienį, balandžio 18 d., 5 val. vakare pamaldos su šv. Vakariene — lietuvių kalba; 6:30 val. v. Tamsos (Tenebrac) pamaldos.

Sekmadienį, balandžio 20 d., 6:30 val. r. Prisikėlimo pamaldos anglų kalba; giedos parapijos moterų choras; po pamaldų visi kviečiami velykiniams pusryčiams parapijos salėje.

9 val. r. pamaldos vokiečių kalba; 10 val. r. pamaldos anglų kalba su sekmadienės mokyklos vaikų programa; 11 val. r. pamaldos lietuvių kalba.

Adresas: 9000 S. Menard Ave, Oak Lawn, IL, 60453, tel. 708-422-1433, e-paštas: zionlithlutheran@aol.com

Nijolė Jankutė — reto talento rašytoja. Mūsų periodikoje jos spausdinti „Atvirukai“ buvo tokie populiari, kad surinkti į knygą (Ruri, beje, susilaukė ir antros laidos), o skaitytojai vis prašo daugiau... Pasirodo, kad Nijolė nesvetimi ir poezijos laukai. Kas to nežinojo, gali susipažinti su jos naujausia poezijos knyga „Vasara išei-“ skaučių būrelis „Vėspės“ šį sekmadienį, balandžio 13 d., 3 val. p.p., Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Nors Verbu sekmadienis — dar ne Velykos, bet kiekvienas, atsilankęs į šią literatūrinę popietę, parsineš namo patį gražiausią, niekad nedūžantį velykaitį — naują poezijos knygą. Nepraleiskite progos.

Čikagos lit. mokykloje, veikiančioje Jaunimo centre, balandžio 12 d., šeštadienį, 11 val. r. vyks Lietuviško žodžio šventė ir velykinių mokinių darbų parodėlė. Kviečiami atsilankyti ne tik tėveliai ir artimieji, bet visi, kas brangina lietuvišką švietimą ir supranta jo vertę lietuvių išlikimui toli nuo savo kilmės krašto. Parodykime mažiesiems lietuviukams, kad jų pastangos vertinamos.

Čikagos lit. mokykloje, Jaunimo centre, balandžio 26 d., šeštadienį, 9 val. r., vyks naujų mokinių registracija 2003-2004 mokslo metams. Tėvai, dabar nepriregistravę mokyklą lankančių mokinių, pateks į bendrą registracijos sąrašą kartu su naujais mokiniais.

Šeštadienį, balandžio 12 d., „Beverly Arts Center of Chicago“ vyks koncertas „Blue Baltic“. Parodų centre bus pristatyti trijų menininkų — Aleksandro Eivaitės, Ados Sutkuvienės ir Rimo Čiurlionio darbai. Paroda atidaryma 6 v. Įėjimas nemokamas. Adresas: „Beverly Arts Center“, 2407 W. 111th Street (111 gatvės ir Western Ave.), tel. 773-445-3838. Kviečiame apsilankyti.

ŠVČ. M. MARIJOS GIMIMO PARAPIJOS MOKYKLA

Mokyklos sudaro daug rūpesčių, ypač parapijinės. Jas reikia padėti išlaikyti, nes ten mokosi mūsų atžalynas, mūsų ateities vadovai. Įdomu sužinoti daugiau apie tas mokyklas, ypač apie mūsų lietuvių parapijos mokyklą.

Neseniai vyko Katalikiškų mokyklų savaitė. Ta proga teko lankytis Švč. M. Marijos Gimimo parapijos mokykloje. Mokyklos vedėja Donna Christian mielai sutiko pasikalbėti ir pasakoti apie mokyklą. Mokyklos visuomenę sudaro įvairių kultūrų atstovai. Ją lanko 218 mokinių, nuo darželio iki 8-to skyrė. Ateinančiais metais numatomas ir priešmokyklinis skyrius. Katalikiškos mokyklos gyvenimas sukasi apie bažnyčią. Kiekvieno mėnesio vieną sekmadienį būna Šeimos šv. Mišios. Mokiniai ateina į šv. Mišias ir savaitės laikotarpį. Jie taip pat dalyvauja Šiluvos atleidų iškilnėse ir kitose parapijos šventėse.

Diena prasideda tikybos pamoka, tuo pratinant mokinius pradėti dieną, galvojančią apie Dievą ir maldą. Daug dėmesio skiriama skaitymui, taip skatinant mokinius plėsti savo pasauliui ir akiraty skaitant knygas.

Mokyklos konkurentai — radijas ir televizija, todėl mokykla stengiasi sudominti mokinius. Kasmet pravedama kokia nors tema. Mokykla stengiasi įsijungti į visuomeninę veiklą, taip parodant, kad negyvename tuštumoje ir duodant pavyzdį vaikams, kad reikia bendrai dirbti apylinkės ar visuomenės siekiams.

Mokykloje dirbančių mokytojų tarpe — viena seselė kazimierietė, seselė Milda. Disciplina nesukelia daug rūpesčių, nes vaikai yra bendrai drausmingi. Mazai kas čia vėluoja, mažai kas praleidžia pamokas.

Mokykla ir parapija labai džiaugiasi, kad mokyklą ypatingai remia ir globoja vienas asmuo. Tai — Jonas Berzanskis, kurio tėveliai anksčiau gyveno Marquette parke. Jo sesutė lankė šią mokyklą. Šeima išsikėlė gyventi kitur, todėl jam neteko lankyti šios mokyklos.

Neseniai Jonas Berzanskis buvo mokyklos „vedėju“ — „Principal for a day“. Nuo tada jis pamilo mokyklą ir nutarė padėti. J. Berzanskis mokyklai padovanojo didelę su-

mą pinigų, už kuriuos buvo nupirktą vadovėlių ir reikmenų. Šios dovanos dėka mokykla dabar turi 30 kompiuterių, galimybę naudotis internetu, atnaujinta kompiuterių laboratorija. Už padovanotus pinigus pastatyta puošni stoginė su mokyklos pavadinimu virš durų, pirmasis aukštas išdėžytas šviesiomis spalvomis, kurios sudaro malonią, linksimą aplinką. Renkant pagrazinimų projektą, mokiniai balsavo už mėgiamiausias spalvas.

Mokykla turi savo biblioteką, kurioje yra įvairių knygų, jų tarpe, enciklopedijų. Čia taip pat galima rasti knygų, kurios yra įrašytos į kasetes. Jos labai padeda mokiniams, kurie dar gerai nemoka anglų kalbos. Tomis kasetėmis daugiausiai naudojasi neseniai iš Lietuvos atvykę mokiniai, kurių mokykloje yra 40.

Einant per mokyklą, galima pastebėti, kad mokiniai aktyviai reiškiasi muzikoje ir sporte. Orkestras ir krepšinio komanda dalyvavo įvairiuose konkursuose ir laimėjo apdovanojimų. (Kad priklausyti krepšinio komandai, mokinys turi turėti „C“ ar geresnius pažymius.) Mokyklos koridorių pusia ir pačių mokinių sudarytos popierinės grandinės, kiekviena atstovaujama mokinio auką (10 centų) misionierių. Kad praplėsti mokinių akiraty, vedėja Donna Christian yra parūpinusi įvairių menininkų darbų, kurie taip pat puošia mokyklos sienas.

Mokyklai daug geros itakos turi klebonas kun. Jonas Kuzinskis. Praėjusį pavasarį švenčiant jo 50 metų kunigystės jubiliejų, mokyklos mokytojai išstėgė jo vardo stipendiją. Mokytojai patys surinko lėšas. 500 dol. „The Father John Kuzinskis Award“ yra skiriama kasmet geram mokiniui arba gerai mokinėi, kuris ar kuri pasižymi maloniu būdu, draugiškumu ir kitomis pavyzdinomis ypatybėmis.

Mokyklos vedėja Donna Christian eina vedėjos pareigas Švč. M. Marijos Gimimo parapijos mokykloje 4 metus. Bekalbant su ja, susidaro įspūdis, kad ji čia dirbuojasi su dideliu entuziazmu ir kad mokinių pasiekimai atneša jai daug džiaugsmo. Mokinių elgesys rodo, kad jie į ją šiltai reaguoja.

Rašant šias eilutes, teko sužinoti, kad Švč. M. Marijos Gimimo parapijos mokyklos

Violeta Urmana-Urmanavičiūtė, dramatinis sopranas, šį šeštadienį, balandžio 12 d., atliks Kundry vaidmenį, Richard Wagner operoje „Parsifal“. Veiksmas vyksta viduramžiais, Ispanijoje. Operos premjera buvo Bayreuth 1882 m. liepos 26 d. Pirmasis pastatymas Metropolitan operoje, New York, buvo 1903 m. Kūčių vakarą. Šią pasaulinio masto operos zvaigždę galime tiesiai iš Metropolitan operos rūmų girdėti šį šeštadienį, 12 val., WFMT 98.7 FM. Š.m. rugsejo 21 d., 3 val. p.p., Violetą girdėsime, atliekant nuostabi koncertą su simfoniniu orkestru, diriguojamu muz. Alvydo Vasaicio, Morton gimnazijos auditorijoje. Koncertą rengia JAV LB Kultūros taryba.

mokiniai buvo rodomi per 7-ojo kanalo naujienas. Mokiniai buvo susirinkę pasimelsti dėl taikos ir ramybės, prasi-dėjus karui.

Atrodo, kad Švč. M. Marijos Gimimo parapijos mokykla yra aukšto lygio ir gerai prižiūrima. Turime kuo pasidžiaugti ir pasididzuoti.

VMS

• **Namams pirkti paskolos** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinama nuosimčiai. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road, Tel. (773) 847-7747.

• **Lithuanian Mercy Lift** dekoja už aukas, kurias paskyrė šelpimui tuberkulioze (TB) sergantiems ligoniams Lietuvoje. Aukojų: \$100 — Kaz. Rudaitis, CA; Elizabeth ir Joseph Liudzius, CT. \$50 — Mary ir Joseph Vizgirda, IL; Vytautas ir Maria Cernius, IL. \$40 — Adolfas ir Albina Sabaitis, MA. \$30 — Theodora Zailskas, IL. \$20 ir mažiau — Frank Petrauskas, NY; Joseph Gumaskas, CA; Donatas ir Regina Nasvytis, OH; Joseph ir Julie Brangaitis, NY. Dekojame už aukas! Lithuanian Mercy Lift, P. O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel.: 708-952-0781. Tax ID #36-3810893. www.LithuanianMercyLift.org arba lithuanianmercygift@yahoo.com

• **Carol A. Jacob, IL**, atsiunė \$25 auką, kurią paskyrė kruties vėžio ankstyvai diagnostikai Lietuvoje. Dekojame už auką. Lithuanian Mercy Lift, P. O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel.: 708-952-0781. Tax ID #36-3810893.

• **A. A. J. E. Mikalauskas** atminimą pagerbdami, Jane ir Joseph Rackevičius aukuoja \$55. Ši auka padės Lithuanian Mercy Lift įgyvendinti medicininius projektus sergantiems ligoniams Lietuvoje. Dekojame už auką. Lithuanian Mercy Lift, P. O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel.: 708-952-0781. Tax ID #36-3810893.

www.LithuanianMercyLift.org arba lithuanianmercygift@yahoo.com

• **FANTASTIKA! TO DAR NIEKAD NEBUVO!** Tik 19.9 cento skambinant į Lietuvą, 4,9 cent JAV bet kada. Jokių papildomų mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Kreipkitės vakarais lietuviškai į DIAL NOW atstovą su 9 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. Naudodami DIAL NOW paslaugas, tuo pačiu remiate išvairios lietuvišką žiniasklaidą. DIAL NOW — patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

• **Karaliaučiaus krašto lietuviškų mokyklų paramai** per Mažosios Lietuvos lietuvių draugiją Čikagoje aukojų: \$150 Angelika Dudenas. \$100 Vytautas Grauzinis, Aldona Markelienė. \$50 Ona Kartanas, Halina Milaknis. \$30 Viktoras Makiejus, Kostas Stankus. \$25 Eugenijus Bartkus, Vytautas ir Aldona Čepėnai, Petronelle Cienas, Vacys ir Alfonsa Laniauskai, Balys Milaknis, Narimantas Udrys, Elena Venckus. \$20 Genovaitė Ankus, Regina Balsienė, Irena Krapauskas, Martynas ir Astrida Pauperai, Aleksandras Verikas. \$10 Ona Barauskas, Jonas ir Valerija Juodvalkiai, Jonas Prakapas, Kęstutis Trimakas. Dekojame visiems rėmėjams. „Karaliaučiaus krašto lietuvių“, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540-7011.

Vienų Jaunimo centro Moterų klubo ruoštu priešvėlykinių pusryčių metu svečiams patarnauja geriausios šeiminkės — M. Skemaitė (kairėje) ir V. Valavičienė. Jos šiemet taip pat ruošia patiekalus, kuriais visi galės pasi-vašinti Verbu sekmadienį, balandžio 13 d., Jaunimo centre kavinėje po 10 val. Mišių. Visuomenė maloniai kviečiama šia proga pasinaudoti ir tuo pačiu paremti Jaunimo centrą.

Jono Matulio nuotrauka.